

HOTĂRÎRE
pentru aprobarea Concepției politicii de pregătire a
cadrelor științifice și științifico-didactice

nr. 482 din 23.04.2003

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.81/522 din 30.04.2003

* * *

Întru realizarea prevederilor Legii privind politica de stat în sfera cercetare-dezvoltare nr.557-XIV din 29 iulie 1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.124-125, art.613), Guvernul Republicii Moldova

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă, conform anexei, Concepția politicii de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice.

**PRIM-MINISTRU
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Vasile TARLEV

Contrasemnată:

Viceprim-ministru, ministrul economiei

Ștefan Odagiu

Ministrul educației

Gheorghe Sima

Ministrul finanțelor

Zinaida Grecianii

Chișinău, 23 aprilie 2003.

Nr.482.

Anexă
la Hotărârea Guvernului
Republicii Moldova
nr.482 din 23 aprilie 2003

CONCEPȚIA
politicii de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice

Sfera cercetare-dezvoltare reprezintă o prioritate națională. Importanța ei rezultă din rolul științei și tehnologiilor noi în asigurarea progresului social.

Politica de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice, de evaluare și promovare a lor constituie o problemă de importanță majoră atât pentru dezvoltarea științei și tehnologiilor avansate, cât și pentru revigorarea sistemului educațional.

Concepția politicii de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice (în continuare - Concepția) include principiile, direcțiile și sarcinile politicii statului în domeniu pe termen mediu (până în anul 2010) și aplicarea ei depinde de realizarea Direcțiilor prioritare de cercetare-dezvoltare pe anii 2003-2010, aprobate de Parlament. Concepția propune drept sarcină principală trecerea de la politica actuală de menținere a potențialului de cadre științifice și didactice la cea de dezvoltare a potențialului intelectual din sfera de cercetare și din învățământul superior universitar, de sporire a numărului de cercetători și de cadre științifico-didactice cu titluri

științifice și de creștere a mobilității acestora pe piața muncii, astfel încât cariera științifică să devină atractivă și să i se atribuie dimensiuni europene.

Concepția urmărește, de asemenea, consolidarea legăturilor dintre știință și procesul educațional, dintre știință și producție în condițiile actuale, când societatea trece de la civilizația de tip industrial la cea informațională, bazată pe cunoștințe, inovare și informație.

Noțiuni utilizate:

grant de cercetare prin postdoctorat - suport financiar nerambursabil, acordat în scopul efectuării stagiului de postdoctorand;

bursa nominală a doctorandului - bursă de studii, acordată doctorandului pentru succese deosebite pe durata de instruire;

profesor universitar și conferențiar universitar - titluri științifico-didactice, acordate persoanelor din cadrul instituțiilor de învățământ superior și de cercetare științifică, antrenate concomitent în procesul de instruire și în activitățile de cercetare-dezvoltare;

profesor-cercetător și conferențiar cercetător - titluri științifice, acordate colaboratorilor instituțiilor de cercetare științifică.

I. Obiectivele politicii de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice

Politica de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice are drept obiective:

- crearea unui potențial științific suficient pentru impulsivarea activităților de cercetare-dezvoltare și asigurarea progresului tehnico-științific și cultural al societății;
- canalizarea procesului de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice pe direcțiile de bază ale economiei naționale și de dezvoltare a științei în plan mondial.

II. Sarcinile politicii de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice

Pentru atingerea obiectivului politicii de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice, se stabilesc următoarele sarcini:

- stoparea declinului indicatorilor cantitativi și calitativi ai personalului științific și științifico-didactic;
- crearea premiselor pentru creșterea potențialului științific și științifico-didactic al țării;
- atragerea tinerelor talente în activitățile de cercetare-dezvoltare;
- diminuarea vârstei medii a specialistului-cercetător pînă la nivelul optimal acceptat în practica internațională (35-40 ani);
- intensificarea activității cercetătorilor în domeniile de bază ale economiei naționale, precum și în domeniile noi, de perspectivă, care se ocupă de elaborarea materialelor și tehnologiilor avansate, prin formarea unui potențial științific suficient pentru stimularea proceselor de cercetare-dezvoltare în direcțiile respective;
- sporirea calității învățămîntului superior universitar prin crearea unui potențial științifico-didactic adecvat.

III. Principiile politicii de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice

Politica de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice se va promova pe următoarele principii:

- modificarea relațiilor dintre cercetător și stat în funcție de condițiile noi, impuse de economia de piață;
- optimizarea sistemului de planificare a necesarului de cadre științifice și științifico-didactice de înaltă calificare, instruite prin doctorat și pregătite prin intermediul stagiului de cercetare pentru elaborarea tezelor de doctor habilitat (în continuare - postdoctorat);

- acordarea dreptului de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice în exclusivitate instituțiilor de cercetare științifică și de învățământ superior acreditate, ce dispun de școli științifice cu autoritate în domeniile de referință;
- racordarea problematicii științifice a tezelor de doctor și doctor habilitat la cerințele acute ale economiei și societății;
- restructurarea programelor de studii prin doctorat în scopul ridicării nivelului calitativ al procesului de instruire;
- acordarea autonomiei instituțiilor organizatoare de doctorat în derularea procesului de instruire (cu condiția asigurării realizării programei obligatorii de instruire generală și a programelor de instruire individuală), determinarea numărului burselor de doctorat și a direcțiilor de investigații în cazul organizării studiilor din contul mijloacelor extrabugetare;
- asigurarea continuității procesului de instruire postuniversitară prin crearea premiselor pentru introducerea masteratului (sau rezidențiatului în cazul disciplinelor clinice din domeniul medicinei) drept treaptă obligatorie, anterioară doctoratului;
- pregătirea în bază de contract a doctoranzilor bursieri de stat în unele direcții de investigații de interes major pentru sfera cercetare-dezvoltare, pentru economie și societate, și a doctoranzilor și postdoctoranzilor care au obținut rezultate remarcabile în cercetare (acordându-li-se burse majorate sau alte înlesniri în schimbul angajamentului acestora de a se pune la dispoziția structurilor contractante la finalizarea studiilor);
- monitorizarea procesului de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice și a potențialului științific existent;
- utilizarea pîrghiilor de stimulare materială în scopul stopării exodului specialiștilor din institutele de cercetare științifică și reangajării specialiștilor de înaltă calificare în sfera cercetare-dezvoltare;
- creșterea nivelului de calificare a cadrelor științifice și științifico-didactice prin lansarea sistemului de formare continuă a specialiștilor-cercetători.

IV. Direcțiile prioritare ale politicii de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice

1. Evaluarea criteriilor generale de derulare a procesului de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice

Studiile postuniversitare prin doctorat ca formă superioară de organizare a procesului de instruire în scopul pregătirii cadrelor științifice și științifico-didactice de înaltă calificare se vor organiza pe domenii științifice. Durata studiilor la forma de instruire cu frecvența la zi se va majora cu un an. Această majorare se va efectua treptat, acordându-se prioritate științelor naturale și celor tehnice.

Pentru concursul de admitere la doctorat se vor înscrie deținători ai titlului de magistru sau ai diplomelor de licență conform prevederilor actelor normative, aprobate de Guvern. Ministerul Educației și Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică (în continuare - C.S.Ș.D.T.) vor coordona planurile de perspectivă privind acordarea burselor la masterat și doctorat în scopul pregătirii pînă în anul 2010 a unui contingent de persoane suficient pentru a include, ca obligatorie, pregătirea postuniversitară specializată a solicitanților burselor de doctorat.

Pentru specialitățile clinice din domeniul medicinei, la studii de doctorat se vor accepta doar persoane cu instruire prin rezidențiat sau secundariat clinic.

Stagiile de cercetare prin postdoctorat ca formă de obținere a unor rezultate științifice de înalt nivel teoretic și practic și de elaborare a tezelor de doctor habilitat se vor organiza pe un termen de pînă la doi ani la instituțiile organizatoare de doctorat, conform locurilor prevăzute.

La postdoctorat se vor înscrie deținători ai gradului științific de doctor în științe cu titlul științifico-didactic de profesor universitar, conferențiar universitar sau cu titlul științific de profesor cercetător, conferențiar cercetător, care au lucrări științifice publicate în reviste

recenzate, sînt titulari ai brevetelor de autor și au realizat cel puțin 2/3 din volumul programului de activitate, preconizat la tema tezei științifice.

Decizia senatului universitar sau a consiliului științific privind înscrierea la postdoctorat devine valabilă după aprobarea ulterioară de către Comisia Superioară de Atestare (în continuare - C.S.A.).

Pentru tezele de doctor și doctor habilitat se vor selecta teme orientate spre soluționarea problemelor stringente ale economiei naționale și societății și formulate în conformitate cu următoarele rigori:

- problematica științifică propusă pentru realizarea tezelor de doctor și doctor habilitat va fi determinată în conformitate cu Direcțiile prioritare de cercetare-dezvoltare pe anii 2003-2010, aprobate de Parlament, în funcție de obiectivele Comenzii de Stat privind cercetările științifice pe durata respectivă;

- instituția organizatoare de doctorat va prezenta la C.S.A. spre confirmare lista temelor preconizate pentru tezele științifice de doctor și doctor habilitat;

- temele de cercetare pentru tezele de doctor și doctor habilitat, confirmate de C.S.Ș.D.T, se vor publica pe un site al C.S.A.;

- temele științifice, selectate conform modalității descrise mai sus, se vor propune persoanelor înmatriculate la doctorat sau înscrise la postdoctorat;

- consiliul științific sau senatul universitar al instituției organizatoare de doctorat va aproba tema tezei științifice pentru fiecare persoană în parte și va prezenta informația respectivă la C.S.A.

Tema pentru teza de doctor și doctor habilitat, aprobată de consiliul științific sau senatul universitar, poate fi rectificată o singură dată.

Tezele de doctor în științe se vor realiza, de regulă, sub îndrumarea conducătorilor științifici, iar cele de doctor habilitat, realizate prin postdoctorat, sub îndrumarea consultanților științifici.

Nominalizarea conducătorilor pentru tezele de doctor sau consultanților științifici pentru tezele de doctor habilitat se va efectua în baza următoarelor criterii:

în calitate de conducători și consultanți științifici ai doctoranzilor și postdoctoranzilor se vor propune persoane care dețin, de regulă, gradul științific de doctor habilitat (autori de lucrări valoroase, publicate pe parcursul ultimilor 5 ani), fondatori ai unor școli științifice, savanți cu renume în lumea științifică ce au discipoli care activează cu succes în cercetare și/sau în procesul didactic;

conducătorii științifici vor fi selectați din rîndul savanților ce au propus teme de doctorat, actualitatea cărora a fost confirmată de C.S.Ș.D.T.

Nu pot fi desemnați în calitate de conducători ai tezelor de doctor și doctor habilitat persoanele, ai căror 4 discipoli (și mai mulți) nu au susținut tezele științifice pe parcursul următorilor 3 ani după încheierea studiilor.

Programul de studiu va prevedea activități generale și individuale de pregătire teoretică și aplicativă (ținînd cont de specificul domeniului științific în care are loc instruirea prin doctorat), efectuarea cercetărilor științifice sau tehnologice, elaborarea și publicarea lucrărilor științifice, aprobarea rezultatelor investigațiilor la forurile științifice de specialitate, la ședințele catedrelor, laboratoarelor, consiliilor de problemă etc. Programele de studii la specialitate vor fi coordonate cu cele de instruire la treapta precedentă și se vor completa cu compartimente din cadrul învățămîntului postuniversitar specializat - pentru persoanele ce nu posedă diplome de magistr.

Programul general de studiu va prevedea prezentarea anuală a referatelor științifice cu rezultatele obținute în cercetarea temei, o testare a cunoștințelor în domeniul informaticii, susținerea a trei examene (istorie/filozofie/economie politică, o limbă modernă și la specialitate) și a tezei de doctorat.

Examenul la specialitate se recomandă a fi divizat în 2-3 testări ale nivelului de cunoștințe în domeniul general de referință al tezei științifice și specialității respective.

Evaluarea tezelor doctoranzilor va prevedea:

susținerea referatelor la seminare științifice;
susținerea examenelor de doctorat în cadrul a două sesiuni anuale;
atestarea anuală a doctoranzilor și postdoctoranzilor la senatul universitar sau consiliul științific.

Exmatricularea doctorandului din programul de studiu și a postdoctorandului din programul de cercetare va duce în mod automat la pierderea statutului de doctorand și, respectiv, de postdoctorand.

Studiul prin doctorat și cel de cercetare prin postdoctorat este clasat ca reușit în condițiile când instruirea și cercetarea finalizează cu susținerea tezei științifice sau cu aprobarea lucrării spre susținere de structurile abilitate. În cazul când teza de doctor și doctor habilitat este susținută pînă la finele termenului de instruire și de cercetare, studiile și cercetarea se încheie la momentul susținerii acesteia.

Criteriile de admitere, înscriere, organizare și desfășurare a doctoratului și postdoctoratului se vor stabili de C.S.A. în baza regulamentului respectiv, coordonat cu C.S.Ș.D.T., Ministerul Educației, ministerele de resort și Academia de Științe a Moldovei (în continuare - A.Ș.M.).

Programele de studii prin doctorat se vor elabora de către instituțiile organizatoare de doctorat desemnate de C.S.A. și se vor evalua în instituțiile științifice de profil. După avizarea de către ministerele de resort, C.S.Ș.D.T. și A.Ș.M., programele de studii vor fi aprobate de C.S.A.

În scopul stimulării creșterii nivelului profesional al specialiștilor cercetători, se va admite elaborarea tezelor științifice de doctor și doctor habilitat și de sine stătător. Această formă de elaborare a tezelor științifice este prevăzută în exclusivitate pentru persoanele încadrate în serviciu, cu funcția de bază în structurile de cercetare științifică din instituțiile organizatoare de doctorat. Procedura aprobării temelor de cercetare și confirmării conducătorilor științifici este similară celei stabilite pentru instruirea prin doctorat și efectuarea stagiului de cercetare prin postdoctorat. Persoanele care își scriu tezele științifice de doctor de sine stătător sînt obligate să realizeze integral programul de instruire prin doctorat (cu aceeași durată).

2. Evaluarea, pe domenii științifice, a necesarului de specialiști de înaltă calificare științifică, instruiți prin doctorat și pregătiți prin postdoctorat

Ținînd cont de necesitățile menținerii unui număr optimal de specialiști de înaltă calificare în sferile de bază ale economiei naționale, planificarea și repartizarea burselor de studii prin doctorat și a granturilor pentru cercetare prin postdoctorat se va efectua în conformitate cu Direcțiile prioritare de cercetare-dezvoltare pe anii 2003-2010, pe o durată determinată, în corespundere cu necesitățile ramurii în specialiști cu titluri științifice. Se va acorda prioritate, de asemenea, specialităților care prevăd elaborări de materiale și tehnologii avansate. Solicitarea domeniilor va fi modelată prin utilizarea pîrghiilor financiare (acordarea burselor majorate), precum și a altor motivații.

În temeiul propunerilor ministerelor de resort, ale C.S.A și A.Ș.M., C.S.Ș.D.T. va elabora planuri de perspectivă de pregătire a doctoranzilor și postdoctoranzilor pe perioade de 5 ani, pornind de la direcțiile de dezvoltare a economiei naționale și științei în plan mondial. Pe viitor, numărul doctoranzilor va fi corelat cu cel al studenților și raportul dintre aceste două categorii va fi în creștere, avînd tendința de a se apropia de indicatorul respectiv din practica mondială.

Planurile anuale vor fi elaborate de C.S.Ș.D.T. în conformitate cu indicatorii de bază ai planurilor de perspectivă, coordonate cu Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, ministerele și departamentele de resort, C.S.A. și A.Ș.M.

Planurile de perspectivă și anuale privind pregătirea cadrelor științifice și științifico-didactice se vor aproba de Guvern.

Înmatricularea unor persoane supraplan se va face pe principii de contract, din contul solicitantului sau beneficiarului, donațiilor, sponsorizărilor sau altor surse extrabugetare, în corespundere cu actele normative în vigoare.

Pregătirea doctoranzilor și postdoctoranzilor în străinătate (la specialitățile în care cercetătorii nu pot fi instruiți în țară) se va efectua în temeiul acordurilor interguvernamentale sau prin intermediul Fondului extrabugetar de susținere a procesului de instruire postuniversitară, în corespundere cu planurile de perspectivă și anuale de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice.

3. Identificarea instituțiilor organizatoare de doctorat și funcțiile acestora

Creșterea nivelului calitativ de pregătire a specialiștilor cercetători este posibilă doar în condițiile concentrării resurselor financiare și intelectuale disponibile. În acest scop va fi revizuită lista instituțiilor organizatoare de doctorat în baza evaluării procesului de instruire a doctoranzilor și eficacității stagiului de cercetare a postdoctoranzilor pe parcursul ultimilor ani de activitate.

Dreptul de organizare a studiilor prin doctorat și a stagiului de cercetare prin postdoctorat se va atribui sau reconfirma instituțiilor de învățământ superior universitar și de cercetare științifică acreditate, care dispun de un potențial științific valoros, de o bază informațională și de cercetare adecvată și care au obținut pe parcursul ultimilor 5 ani realizări științifice remarcabile, prezentate la diverse foruri științifice naționale, internaționale și publicate în reviste științifice de prestigiu.

Nominalizarea instituțiilor organizatoare de doctorat și a specialităților științifice la care acestora li se acordă dreptul de instruire prin doctorat se va efectua de C.S.A. în colaborare cu ministerele de resort, Ministerul Finanțelor, A.Ș.M. (pentru instituțiile academice) și C.S.Ș.D.T.

Instituțiile organizatoare de doctorat vor elabora, în baza cursurilor universitare, programele examenelor de admitere la doctorat, programele de studii prin doctorat cu stabilirea principalelor obiective și etape de instruire și programele examenelor de doctorat (specificând modalitatea de susținere a acestora și criteriile de testare a doctoranzilor).

În scopul atestării cadrelor științifice, pe lângă instituțiile organizatoare de doctorat, în specialitățile la care este permisă organizarea studiilor prin doctorat, se vor institui consilii științifice specializate.

Pentru eficientizarea activității de atestare a cadrelor științifice și științifico-didactice, în componența consiliilor științifice specializate vor fi cooptați și cercetători tineri, doctori habilitați și doctori în științe, care pe parcursul ultimilor ani au beneficiat de burse de studii sau au efectuat stagii la centrele științifice și universitare din străinătate, au activat cu succes în proiecte internaționale, au obținut rezultate performante, publicate în revistele științifice de prestigiu.

4. Acordarea gradelor și titlurilor științifice și științifico-didactice

Pornind de la necesitatea stimulării creșterii profesionale a cercetătorilor științifici și asigurării drepturilor și șanselor egale cu cele ale cadrelor științifico-didactice din instituțiile de învățământ superior universitar, precum și pentru dinamizarea mobilității cercetătorilor din domeniul cercetare-dezvoltare și din cel universitar, în Republica Moldova se vor conferi:

grade științifice: doctor habilitat în științe și doctor în științe;

titluri științifico-didactice: profesor universitar și conferențiar universitar;

titluri științifice: profesor cercetător și conferențiar cercetător.

Gradul științific de doctor habilitat se va conferi de către Prezidiul C.S.A. persoanelor care dețin gradul de doctor în științe, celor care și-au susținut public teza de doctor habilitat în științe, în temeiul demersului consiliului științific specializat, în cadrul căruia a avut loc susținerea, și a concluziei comisiei de experți a C.S.A. privind valoarea tezei științifice.

Gradul științific de doctor în științe se va conferi de către consiliile științifice specializate în baza susținerii publice de către persoana în cauză a tezei de doctor în științe. Decizia consiliului este valabilă după confirmarea ei de Prezidiul C.S.A.

Titlurile științifico-didactice de profesor universitar și conferențiar universitar, precum și titlurile științifice de profesor cercetător și conferențiar cercetător se vor conferi de către

Prezidiul C.S.A. în temeiul demersurilor senatelor instituțiilor de învățământ superior universitar sau ale consiliilor științifice ale instituțiilor de cercetare științifică și concluziilor comisiilor de experți ale C.S.A.

Nostrificarea și echivalarea actelor de înaltă calificare științifică și didactică, obținute peste hotarele țării, se vor efectua în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale semnate de Republica Moldova sau, în lipsa acestora, prin reatestarea specialistului.

5. Organizarea expertizei în domeniul pregătirii și atestării cadrelor științifice

Pentru promovarea unei politici de cadre echilibrate, institutele de expertiză din cadrul C.S.Ș.D.T. și C.S.A. vor fi antrenate în estimarea:

conceptelor politicii de cadre a statului, reieșind din obiectivele de scurtă și lungă durată ale sferei cercetare-dezvoltare;

listelor instituțiilor organizatoare de doctorat și a specialităților în care se solicită instruirea prin doctorat;

programelor de studii la doctorat;

exigențelor impuse tezelor de doctor și doctor habilitat;

planurilor de perspectivă și celor anuale de pregătire a cadrelor științifice;

rezultatelor concursurilor pentru acordarea bursei majorate și celor nominale doctoranzilor;

specialităților, numărului bursei de doctorat, granturilor de cercetare prin postdoctorat, centrelor științifice din străinătate în care urmează să fie pregătiți specialiști pentru necesitățile sferei cercetare-dezvoltare;

temelor pentru tezele de doctor și doctor habilitat, propuse spre confirmare C.S.Ș.D.T. etc.

6. Asigurarea financiară a procesului de pregătire a cadrelor științifice

Pregătirea specialiștilor cercetători prin studii de doctorat și stagii de cercetare prin postdoctorat în instituțiile bugetare se va efectua din contul mijloacelor financiare prevăzute în acest scop la compartimentul cercetări științifice al bugetului de stat.

Persoanelor înmatriculate la doctorat li se vor acorda burse de studii în conformitate cu actele normative în vigoare.

Postdoctoranzii vor beneficia de granturi de cercetare echivalente ca valoare cu salariul lor mediu lunar la locul de muncă.

În scopul stimulării procesului de pregătire a cadrelor științifice și științifico-didactice în anumite direcții de investigații sau susținerii materiale a doctoranzilor care au obținut rezultate remarcabile în cercetare, se vor acorda burse de studii majorate și burse nominale.

Remunerarea conducătorilor sau consultanților științifici se va majora treptat și va tinde spre echivalentul a 120 ore academice.

Finanțarea procesului de pregătire a cadrelor științifice pentru necesitățile sferei nebugetare se va efectua în bază de contract din mijloacele beneficiarului, din cont propriu, precum și din alte surse ce nu contravin legislației în vigoare.

Cheltuielile pentru susținerea de către doctoranzi și postdoctoranzi a tezelor științifice în consiliile științifice specializate le vor suporta instituțiile organizatoare de doctorat pe lângă care activează respectivele consilii sau instituțiile în cadrul cărora s-a desfășurat procesul de instruire și cercetare.

În cazul când persoana instruită prin doctorat sau care a beneficiat de un grant pentru cercetare prin postdoctorat nu a susținut teza în termen sau pe parcursul a doi ani după încheierea studiului/stagiului, ea va acoperi integral cheltuielile suportate de instituție pentru derularea procedurii de susținere a tezei științifice.

Persoanele pregătite în bază de contract sau din contul alocațiilor bugetare, care au beneficiat de burse majorate sau de alte înlesniri, dar care refuză angajarea conform contractului

încheiat, vor fi obligate să restituie mijloacele financiare alocate pentru instruire, care vor fi puse la dispoziția Fondului extrabugetar de susținere a procesului de instruire postuniversitară.

În cazul elaborării tezelor științifice de sine stătător, cheltuielile pentru susținerea examenelor de doctorat, remunerarea conducătorilor științifici și a activității consiliului științific specializat le va suporta competitorul sau instituția în care activează acesta.

7. Protecția socială a cadrelor științifice și științifico-didactice

În scopul ridicării prestigiului specialistului cercetător, stimulării creșterii profesionale, asigurării posibilităților de selectare în rezultatul concursului pentru acordarea burselor de doctorat și înscrierea la stagiile de postdoctorat, statul va acorda:

- vacanțe pentru doctoranzii la forma de studii cu frecvența la zi și concediu anual pentru postdoctoranzi;

- concedii suplimentare și alte înlesniri, în scopul realizării programului de instruire, pentru doctoranzii la forma de studii fără frecvență;

- concedii de creație persoanelor ce pregătesc tezele de sine stătător;

- credite preferențiale specialiștilor-cercetători și cadrelor științifico-didactice pentru soluționarea problemelor sociale și de trai.

Pe parcursul următorilor ani salariul cercetătorului științific și al profesorului va crește treptat și va depăși salariul mediu pe economie, fapt care va permite stoparea exodului specialiștilor din instituțiile de cercetare științifică și învățământ superior universitar și va determina revenirea cadrelor calificate în sfera cercetare-dezvoltare. Se vor majora suplimentele acordate cadrelor științifice și științifico-didactice pentru gradele științifice.

Specialiștii cercetători ce activează în condiții nefavorabile de muncă (risc avansat de traumatism, contactul direct cu substanțe nocive etc.) vor beneficia de sporuri de compensare, mărimea acestora fiind reglementată de actele normative respective.

Persoanelor delegate la studii sau stagii peste hotare li se va garanta păstrarea locului de muncă sau dreptul la reangajare.

8. Monitorizarea și evidența potențialului științific existent

Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică va ține evidența potențialului științific, utilizând în acest scop bazele de date ale tuturor instituțiilor științifice din țară, ale cercetătorilor cu titluri științifice și ale experților din fiecare domeniu de cercetare.

Comisia Superioară de Atestare va crea baze de date privind procesul de pregătire a cadrelor științifice prin doctorat, postdoctorat sau de sine stătător. Bazele de date ale sferei cercetare-dezvoltare vor fi de acces public.

Bazele de date se vor actualiza sistematic, în mod obligatoriu, de către instituțiile științifice și de cercetători sub îndrumarea și supravegherea C.S.Ș.D.T. și C.S.A.

Instituțiile științifice și specialiștii cercetători, care nu vor actualiza bazele de date, vor fi privați de dreptul de a participa la concursurile de finanțare a proiectelor, la organizarea doctoratului și postdoctoratului și la îndrumarea cercetătorilor care scriu teze de doctor și doctor habilitat.

9. Instituirea și lansarea sistemului de formare continuă a specialiștilor-cercetători

În scopul ridicării nivelului profesional al specialiștilor din sfera cercetare-dezvoltare vor fi reluate activitățile de formare continuă a cadrelor științifice și științifico-didactice. Astfel, în baza centrelor de excelență, a institutelor de cercetare științifică ale A.Ș.M., precum și a celor subordonate ministerelor de ramură, ce dispun de școli științifice cu renume internațional, se vor organiza cursuri pentru formarea continuă a specialiștilor cercetători din domeniul cercetare-dezvoltare.

Guvernul Republicii Moldova va susține, inclusiv prin intermediul fondului extrabugetar creat în acest scop, stagierea specialiștilor cercetători în centrele științifice de peste hotarele țării.

C.S.Ș.D.T. va elabora un plan de perspectivă în scopul reciclării întregului efectiv științific existent.

10. Amendarea cadrului legislativ-normativ

Punerea în aplicare a prezentei Concepții necesită modificarea actelor normative în vigoare, ce vizează procesul de pregătire, activitate și remunerare a cadrelor științifice și științifico-didactice, și elaborarea de acte noi privind statutul instituției de cercetări științifice și al cercetătorului științific.